GAZETA KRAKOWSKA

Nro 49.

Z KRAKOWA DNIA 19 CZERWCA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 10 Czerwca.

Jego Cesarzewicowska Mość W. Xże Konstanty wraz z Bratem swoim Wielkim Xciem Michałem, przybyli dnia onegdayszego o godzinie 2giey z południa do tuteyszey stolicy. Oba Wielcy Xiążęta znayduią się w pożądanym stanie zdrowia.

Z Petersburga d. 15 Maia d. k.

Gazeta tuteysza *le Conservateur Impartial*, pisze co następuie:

„N. Cesarz Jmć wyiechał wczoray dla odprawienia przeglądu pułków w gwardyi i innych woysk, rozłożonych w okolicach Wilna, Witebska i innych przyległych guberniiach. Nayiaśnieyszy Pan spodziewany iest do stolicy pierwszych dni Czerwca.„

Przez Naywyższy Ukaz J. C. Mości do Rządzącego Senatu z dnia 23 Kwietnia, były Vicegubernator Wołyński i członek Kommissyi Edukacyyney Krzemienieckiey, Hrabia Plater, został mianowany Radcą Stanu.

Z Wilna d. 24 Maia d. k.

Nanowo miasto nasze uszczęśliwione zostało przybyciem Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci Wszech Rossyy, Alexandra Pierwszego, Pana Naszego Naymiłościwszego. Radosne oczekiwanie mieszkańców spełniło się w dniu 21 b. m. wieczorem o godzinie siódmey. Nayiaśnieyszy Pan wieżdżał przez bramę zamkową, w otwartym powozie, maiąc obok siebie Wielkiego Xcia Jegomości Cesarzewica Konstantego. Wysiadł w pałacu, gdzie przyięty był przez Wielkich Xiążąt Jchmość Mikołaia i Michała, Jenerała Woiennego Gubernatora Litewskiego Rzymskiego Korsakowa, Naczelnego wodza pierwszego woyska Hrabiego von der Osten-Sackena, Jenerała Hrabiego Uwarowa, dowodzącego korpusem gwardyi i świetnego grona Jenerałów.

Miasto całe zaiaśniało rzęsistem, a w wielu domach gustownie przysposobionem oświeceniem.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć, nazaiutrz po swem tu przybyciu, to iest, dnia 22 b. m. na rozległych równinach za zielonym mostem, odprawił przegląd woysk korpusu gwardyi. Był to pełen wspaniałości widok, gdy woyska te, różney broni, przed Nayiaśnieyszym Panem przeciągały. Niezmiernie liczne zgromadzenie widzów, z osób znakomitszey publiczności, i różnego stanu mieszkańców złożone, z podziwieniem przypatrywało się tak rzadkiemu i dla miasta naszego tak pamiętnemu zdarzeniu. — Tegoż dnia wie-

ozorem miasto całe oświecone zostało. Przód ratusza i iego kolumnada wielu tysiącami lamp iaśniały; również świetnie było przyozdobione mieszkanie JW. Karpia, Marszałka Gubernialnego, w domu Hrabiego Paca, Uniwersytet, którego bramy i cały obwód murów nie przerwaną świetną tworzyły iedność, dom pocztowy, wieża kościoła Katedralnego, facyiaty wielu kościołów, szkoła Jzraelitów, różne domy znakomitsze, wizerunkami, cyframi lub popiersiami Nayiaśnieyszego Pana i różnemi obrazami przyozdobione, a wszystkie obfitością światel, cudny stawiły widok, z którym świetny xiężyc i mnóstwo gwiazd pogodnego nieba, okazałość swych iednocząc blasków, noc tę zamieniały w dzień naypięknieyszy. Toż oświecenie wczoray powtórzone, wśród większey spokoyności powietrza, nierównie wspanialey się wydawało. — Lecz nayokazalszą uroczystością dni tych szczęśliwych, była owa liczba osób w poiazdach i pieszo; owe mnóstwo ludu, z trudnością się po wszystkich ulicach miiaiącego, w radosnych uczuciach upragnionego oglądać te widzialne, a słabe oznaki hołdu i miłości, dla Tego, na którego uczczenie wszystkie, wspólną wdzięcznością przejęte, iednoczą się serca.

Z Swisłoczy d. 20 Maia.

JW. Senator Kasztelan Królestwa Polskiego i Jenerał woysk Polskich, Hr. Tyszkiewicz, teraźnieyszy dziedzic Swisłoczy, przedsięwziął rozpocząć murowanie drugiego skrzydła gimnazyum Gubernii Grodzieńskiey. Przybycie JO. Xcia Czartoryskiego, Kuratora Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego i szkół iego wydziału, na wizytę gimnazyum, podało JW. Kasztelanowi myśl, zaproszenia JO. Xcia do położenia węgielnego kamienia pod drugie skrzydło, a tak z pamiątkami tey naczelney w Gubernii szkoły, połączyć szczęśliwe zdarzenie bytności wysokiego w edukacyi publiczney Urzędnika i dobroczynnego Opiekuna nauk. Xże przyiął to zaproszenie, i dzień 4 Marca na ten powtórny obchód gimnazyum został przeznaczony. Za przybyciem Xcia Kuratora do kościoła, zaczęła się Msza śpiewana, przez mieyscowego Plebana JX. Kamieńskiego, z muzyką, złożoną z uczniów gimnazyum. Po Mszy S. odśpiewano hymn o Duchu S. poczem uczniowie, parami wychodząc z kościoła, przeprowadzili celebruiącego z assystencyą duchowieństwa na plac wznoszącey się budowy. Młodzież uszykowała się w kwadrat, wewnątrz którego znaydowali się JO. Xże Kurator, Hrabia Konstanty Ordynat Zamoyski, familiia dziedzica Swisłoczy, Hrabia Potocki Marszałek Wołkowyski i licznie zgromadzone obywatelstwo. Dyrektor gimnazyum i szkół w zabranem przemówieniu, zwróciwszy uwagę na świętość obchodu, zaszczyconego obecnością Pośrednika hoynych dobrodzieystw panuiącego Monarchy, za iego staraniem przez edukacyią na kray zlewaiących się, wymienił szczególne okoliczności tyczące się mieysca, o zapisach ś. p. Referendarza Tyszkiewicza, hoyności dzisieyszego dziedzica Swisłoczy, wezwał kapelana gimnazyalnego JXiędza Sorokę z duchowieństwem do spełnienia SS. obrzędów poswięcenia; poczem zaprosił do położenia kamienia węgielnego: JO. Xcia Kuratora, JWW. Senatora i Jenerała Tyszkiewicza, Hrabię Ordynata Zamoyskiego, Hrabię Leona Potockiego, przytomnych Urzędników i Gości. Gdy JO. Xże Kurator i osoby za-

proszone raczyły łaskawie przychylić się i uskutecznić to zaproszenie, osoby zgromadzenia uczącego również położyły po kamieniu, a po nich uczniowie, parami przeciągaiąc rzucali kamienie, ku utrwaleniu nowey tey posady naukowey. Po dopełnieniu obchodu, całe zgromadzenie powróciło do kościoła, gdzie był odśpiewany hymn *Te Deum Laudamus.*

Z Paryża d. 1 Czerwca.

Wczoray o godzinie 4 z południa zgromadzili się Deputowani w zwyczayney sali posiedzeń, dla obrania wielkiey deputacyi do przyięcia Monarchy w dniu zagaienia posiedzeń. Rozdano oraz bilety wniyścia na toż zagaienie.

Rocznica śmierci Cesarzowey Józefy, którey łagodność zawsze ieszcze w żywey zostaie pamięci, obchodzona była przez iey przyiaciół dnia 29go Maia w kościele w Ruel żałobnem nabożeństwem.

Czasami pokazuią się ieszcze u nas pożary, które zdaią się z podłożonego ognia podchodzić.

Jenerał Donadieu bawi w wsi swoiey przy Tours.

Syn Xięcia Dalmacyi (Soulta) żeni się z siostrzenicą Xięcia Wincencyi (Caulincourt.)

W wielu okolicach kraiu naszego d. 19 i 20 Maia potężne burze z gradem, i t. d. poczyniły wielkie szkody.

Na wystawienie pomnika zmarłemu X. Siccard, założycielowi tuteyszego instytutu głucho-niemych, otworzona została składka.

Dzisieyszy Goniec Francuzki donosi o szczęśliwych wypadkach wyścigów konnych, i t. d. tudzież o mianowaniu P. Castelbaiac dyrektorem stad końskich.

Podług listów z Neapolu pod d. 20 Maia (wyraża Monitor) Król odebrał Ministerstwo policyi Xciu Canosa, a skarbowe powierzył znowu P. Medici.

Margr. de la Moussaye, Minister J. K. Mci przy Dworze Bawarskim, miał wczoray prywatne posłuchanie u Monarchy.

Podług Dziennika wieczornego wychodnie Piemontscy, Hr. Santa Rosa, były Minister woienny, i PP. Muschietti i Calvetti przewiezionemi do Alenson i pod dozór policyi oddanemi zostali.

Dziennik Sporów umieścił następuiący artykuł z Madrytu: "Jeden z znakomitych liberalistów, w którego w tych dniach usiłowano wmówić podeyrzenie o Rządzie Francuzkim, odpowiedział: Niepodobna, aby ten Rząd nieprzewidywał niebezpieczeństw, które z woyny wyniknęłyby w tey chwili dla obu krałów; bez wątpienia przesadni w obu kraiach dokładaią wszelkiego starania do wzniecenia podobney woyny, ale oba Rządy, zdaniem moim, maią powód do unikania oney.

Z Londynu d. 31 Maia.

Wczoray po świętach zebrały się pierwszy raz obie izby Parlamentu. Jzbie wyższey podano mnostwo prośb przeciw bilowi względem przypuszczenia Katolickich Parów. Xże Portland wniósł, aby drugie odczytanie tego bilu, które dziś przypadało, odłożonem zostało, ponieważ Hr. Grey, który podług zwyczaiu wielki ma wpływ do sporów w tey izbie, dla śmierci swey matki nie może bydź obecnym. Z początku niechciał oznaczyć dnia do takowego odczytania, ale gdy na niego nalegano oznaczył d. 21 Czerwca.

Do izby niższey wniesiono dziś

znaczną liczbę prośb. Od Manszestru i wielu innych miast o zmianę dotychczasowego aktu żeglugi. Od niektórych garbarzów przeciw zniesieniu opłaty od skór, a od wielu innych o zupełne tey opłaty uchylenie. — P. Caning wniósł prośbę od obywateli Liworpoolu, w którey żalą się na ograniczenie handlu na prywatnych okrętach do wschodnich Jndyy, którego kompania dozwala tylko pewney wielkości okrętom. — P. Wynn zapewnił: iż kompania chce w tey mierze zwolnić to ograniczenie i w poniedziałek wniesiony zostanie w tym celu bil. — Jenerał Gascoigne zapytał się: czyli kompania myśli także uczynić zmianę względem handlu do Chin. — Na to nie mógł P. Wynn odpowiedzieć. — P. Caning wniósł także prośbę od handluiących cukrem w Liwerpoolu, którzy żalą się na swoią nędzę. P. Brougham zarzucał Liwerpoolowi skryte wspieranie handlu niewolnikami, i zapowiedział wniesienie d. 9 bilu nadaiącego w tey mierze Koronie więcey wpływu.

PP. Thomson Bonar i komp. Tomasz i N. M. Rothschild zawarli z Rządem Rossyyskim na takich samych warunkach, iak z Prussami, na 23 mill. srebrnych rubli czyli półczwarta mill. funtów szterlingów pożyczkę. Teraz zachodzi pytanie: oznączaż ta pożyczka woynę lub pokóy? „ jeden z bankierów, któremu ktoś to pytanie uczynił, odpowiedzieć miał: “ Sądziszże mnie WPan tak nierozsądnym, iż zawierałbym pożyczkę, gdybym pewny był woyny?„ — Dla Kolumbiyskiey Rzeczypltey zawarta tu także została pożyczka na 1 mill. Fs. z prowizyią po 6 od sta. Zabezpieczona iest na wszystkich dochodach, które do 4 mill. dolarów rocznie wynoszą.

Times i wszystkie inne pisma, oprócz Morning-Herald i Morning-Chronicle, głoszą dziś utrzymanie pokoiu, twierdząc: że Turcy zaczenaią opuszczać Multany i Wołoszczyznę, i że Cesarz Rossyyski zagodzenie dalszych sporów, &c. polecił Dworom Londyńskiemu i Wiedeńskiemu.

We środę udał się Król do pałacu w Kew, gdzie cały dzień bawił i późno w nocy powrócił. W tym pałacu (wyraża iedno z pism tuteyszych) będzie przyszła nasza Krolowa czasami mieszkać. — Ostatnie mieszkanie zmarłey Królowey Brandenburg-House będzie rozebrane.

Koń Xcia Jorku, Moyżesz zwany, zyskał temu Xciu podczas ostatnich wyścigow w Epsom przez zakłady 25,000 Fs.

Na balu w teatrze opery na korzyść ubogich Jrlandczyków znaydował się J. K. Mość w loży. Sprzedano 4000 biletów za 8000 gwineów.

Z powodu zatargu z Chinami poskoczyła tu iuż cena herbaty.

Jutro po wielkim przeglądzie woyska, który na uczczenie wysokich Gości Xięstwa Duńskich na placu Hounslów nastąpi, odiedzie Król do letniego zamku w Windsor.

Zastanowienia rzecz godna (wyraża iedna z porannych gazet) że niema iescze pół wieku, iak Hiszpania, Mocarstwo drugiego rzędu, uznała niepodległość osad Angielskich w północney Ameryce, i że też osady, teraz Zieduoczonemi Stanami zwane, naypierwsze uznały niepodległość Hiszpańskich osad w południowey Ameryce. Bardzo więc trafnie powiedział Szakespir, “ że nieinteressuiąca sprawiedliwość zwraca kie-

łich trucizny własnem ustom. „ Gdyby przed pół wiekiem był kto tę okoliczność przepowiedział, niktby mu nie był wierzył. — Gazeta Ministrowska Goniec umieściła także ten artykuł.

Podług nadeszłych w środku Lutego do Nowegoiorku z Santa Fe doniesień, gdy Jenerał Bolivar z znaczną siłą przeciw Quito ciągnął, odebrał w drodze przyiemną wiadomość o poddaniu się całey tey prowincyi. Jukatan i język Panama ogłosiły się także niepodległemi. — Kongres Kolumbiyski układa wydatki kraiowe. — Doniesienia z miasta Karakas zachodzą do 19 Marca. Woyska Hiszpańskie znaydowały się do tey chwili ciągle ieszcze w Puerto-Cabello, ale miasto było ściśle opasane i Hiszpanie ustawicznie przechodzili do republikanów. — Listy z Mexyku pod d. 28 Lutego donoszą o zebraniu się Kongressu, i dodaią, że podług wszelkiego podobieństwa naywyższa władza powierzoną zostanie Jeneralowi Iturbide.

Przed Montevideo przybyła eskadra Francuzka, ktorey dowodca w liście do Rządu w Buenos-Ayres nalegał o cofnienie korsarskich okrętów. Nowi republikanie odpisali mu: "Korsarstwo iest iuż od Rządu zabronione; tymczasem Rząd oświadcza, iż na przyszłość niezwróci żadney uwagi na pismo, ktore iey obcy officer przybywaiący z siłą zbroyną lub ktokolwiek i iakiego bądź znaczenia i stopnia uzna za potrzebne iemu podać, ieżeli nie będzie miał dyplomatycznego znaczenia i opatrzony wierzytelnym listem. „

Z Wasingtonu d. 6 Maia.

Onegday zakończył Kongres swoie posiedzenia i upoważnił Prezydenta do otworzenia zaraz portów Ziednoczonych Stanow dla przybywaiących z zachodnich Indyy Angielskich okrętów, skoro odbierze pewność, że zachodnio-indyyskie wyspy Angielskie otworzone są dla okrętów Ziednoczonych Stanów. Jest także mocen, ieżeli uzna tego potrzebę, zawiesić do przyszłego zgromadzenia się Kongressu nową portową opłatę, nałożoną w odwecie, od okrętów Francuzkich. Wnoszą więc ztąd, iż sprzeczka względem handlu z Francyią w krótce w przyiacielskim sposobie zagodzoną zostanie.

Gazety tuteysze ogłosiły także protestacyią Posła Hiszpańskiego pod d. 9 Marca przeciw uznaniu niepodległości rządów powstańców Hiszpańskiey Ameryki.

Rossyyski Minister P. Politica, wyiechał ztąd aktualnie d. 28 z. m. do Rossyi, a Hiszpański P. Anduaga do Filadelfii, gdzie oczekuie na dalsze rozkazy od Rządu swoiego.

Z wyspy S. Tomasza piszą pod d. 26 Kwietnia, że woysko Kolumbiyskie istotnie opanowało na nowo Coro, i że Hiszpański Jenerał Morales nierozsądnie za daleko aż do Maracaibo się zapędził, został od przewyższaiącey siły obskoczony, i podobno będzie musiał się poddać.

Z Madrytu d. 20 Maia.

Dzisieysze posiedzenie Stanów było nader żywe; chciano bowiem potępić Prefekta Madryckiego Martinez, któremu darować niemogą, iż przez zamknięcie klubu Fontanna połoźył koniec zdrożnościom. Galeryie zapełnione były ludźmi, którzy z ciekawością słuchali sporow i umiarkowane zdania Deputowanych Arguelles, Melos, &c. głośno naganiali. Alę szczęściem dla spokoyno-

ści stolicy umiarkowana strona przezwyciężyła, i 86 głosami przeciw 59 postanowiono, iż oskarżenie Prefekta niema mieysca.

Stany przedłużyły posiedzenia swoie do 30 Czerwca. — Wyznaczona kommissyia do zdania sprawy o zaszłych zaburzeniach w Katalonii, wniosła następuiący ważny proiekt do uchwały, który kładzie tamę dotychczas przez pobłażanie pomnażaiącem się zbrodniom: Każdy powstaniec iakiego bądź stanu lub stopnia, który wprost lub ubocznie należy do zmowy na obalenie konstytucyi, ieżeli w przeciągu 48 godzin po ogłoszeniu ninieyszey ustawy, niestawi się przed naczelnikiem siły zbroyney lub inną władzą, uważany będzie iako zdrayca i po schwytaniu zaraz rozstrzelany. Ci, którzy się po oznaczonym czasie stawią, będą uwięzionemi i stósownie do ustawy z d. 17 Kwietnia 1821 na publiczne roboty skazanemi. Ci, którzy lubo nie służyli w korpusach powstańców, ale ich wspierali i pomoc im dawali, ieżeli nie stawią się w powyżey oznaczonym czasie, podlegaią podobnież karze smierci. Każda gmina, która czynnie do rokoszu należała lub rokoszanów wspierała, ma bydź w stanie oblężenia ogłoszenia i wedle ustaw woyskowych traktowana. Klasztory w Poblet i Escornalbon, w których iak się zdaie, utworzone zostało powstanie w Katalonii, będą natychmiast zniesione, i Rząd upoważniony iest do postąpienia podobnież z wszystkiemi klasztorami, które takąż na siebie ściągną winę. Sędziowie starać się maią wybadać, kto właściwie był sprawcą rokoszu. Arcybiskupi, Biskupi i inni przełożeni niemaią podwładnym swoim Xiężom i Mnichom pozwalać oddalać się z swoich klasztorów na dłużey iak na 48 godzin; alkadowie maią tego dopilnować, a ieżeliby się tak nie działo wyższem władzom donosić. Skoro Rządowi zdawać się będzie postępowanie cudzoziemca podeyrzanem mocen iest oddalić go z kraiu. — Ustawa ta mieć ma moc swoią do zgromadzenia Stanów w r. 1823. — Deputowany Valdes sprzeciwiał się bardzo temu proiektowi iako samowolnemu, niezgodnemu z sprawiedliwością i polityką, lecz Stany postanowiły, iż d. 21 b. m. będzie r[illegible] tr[illegible]ąsany.

Kommissyia skarbowa zdała także Stanom sprawę o pożyczce, którą były Minister Vallejo w d. 22 Listopada r. z. z Bankierami Ardouin i Hubard w Paryżu zawarł, i proponowała, aby zawartą w tey mierze umowę znieść, a Ministra Valleio do sądu pociągnąć, ponieważ nie był upoważniony do iey podpisania, mnostwo znayduie się w niey uchybień względem konstytucyi i nakoniec iest szkodliwą i obelżywą dla Hiszpanii. Stany nakazały to zdanie sprawy drukować, a Minister skarbowy żądał, aby iak nayprędzey było roztrzygnione, ponieważ skarb zostaie wielkiey potrzebie pieniędzy.

Wszędzie, gdzie tylko powstańcy przybędą, stawiaią na mieyscu konstytucyynych kamieni krzyże.

— D. 21. —

Minister sprawiedliwości doniosł Stanom na wczorayszem posiedzeniu, że N. Król lekarzom Francuzkim, którzy tak gorliwemi okazali się podczas zaraźliwey choroby w Barcellonie, udzielił ordery Karola III. i wydał rozkaz, aby nagrobie tego, który przez miłość ludzkości padł ofiarą swey gorliwości, wysta-

wiony był pomnik. Wniosł także w imieniu J. K. Mci, aby tym lekarzom uchwalone zostało szlachetne ich zasłużenie się, co iednomyślnością postanowiono.

Rząd odebrał wiadomość, że bandy rokoszanów w Katalonii zupełnie zniszczone zostały. Dowodzący Jenerał Bellido uderzył na nie pod Tervera; czyniły odpor, ale w krótce po zostawieniu na placu boiu wielu zabitych i rarionych, uciekły.

Herszt rokoszanów Zaldava, który z bandą swoią pokazywał się, to w Biskai, to w Nawarze, został w okolicach Garnicy zupełnie pobity, i z 5 tylko lub 6 swoiemi towarzyszami ratował się w góry ucieczką.

W Galicyi została także banda z 1000 rokoszanów rozproszoną. Potyczka zaszła pod Orense nad brzegami Minho. Woyska Portugalskie ofiarowały naszem pomoc. Przeszło 200 z bronią w ręku poymanych rokoszanów zakłutych zostało.

Król po ukończeniu posiedzeń Stanów nie powróci do Madrytu, ale uda się na kąpiele do Sacedon.

Rozciągnienie kordonu przeciw granicy Francuzkiey nie zdaie się podpadać wątpliwości; Jenerał Mina ma mieć przynaymniey nad częścią onego naczelne dowodztwo. Pułk Hiszpański z 1000 dawnych żołnierzy utworzony i podług Riego ubrany i w konie opatrzony, ma tam naypierwszy nadciągnąć.

Do Kadyxu przybył d. 14 b. m. konwoy z 16 żaglów z Werakrux i Hawanny z kosztownemi towarami i 3 do 4 mill: piastrów, lecz z wielu także wychodniami. Oczekiwany iest drugi taki konwóy.

Podług udzielonego listu z Madeiry przez Konsula naszego w Lizbonie wybuchnąć miały na wyspach Kanaryyskich zaburzenia i te wyspy grożą ogłoszeniem się niepodległemi. — Mówią także o zaburzeniach w Portugalii, które prowadzone są przez obcych aientów z Gibraltaru.

Z Hagi d. 4 Czerwca.

Król iest tu dziś w wieczor oczekiwany.

Z powodu śmierci panuiącego Xcia Gotayskiego zawdział Dwor na 14 dni żałobę.

W Fryslandyi zakupiono kilkanaście sztuk nadzwyczay pięknego bydła dla Cesarskiego folwarku niedaleko Petersburga, które odpłynie z Amsterdamu, iak tylko nadeydzie kilkanaście krów i buhay z Szwaycaryi, które do tegoż folwarku zakupione zostały.

Z Rzymu d. 22 Maia.

N. Cesarz Austryiacki udzielił Nadwornemu Lekarzowi Oyca S. Doktorowi Reale, na dowód ukontentowania swoiego z uzdrowienia J. Świątobliwości, order żelazney korony.

Zbiegły z Piemontu główny rabus, długim Diabłem zwany, którego nadaremnie oddawna śledzono, został przez czynność naszey policyi odkryty i uwięziony.

Z Neapolu d. 15 Maia.

Dway bracia Mangiaggati i Angelantonio Cosenza, towarzysze zabitego herszta Vito Rizzieri, okrutnym przezwanego, polegli w potyczce z gwardyią narodową, a zatem cała ta niebezpieczna banda aż do ostatniego człowieka wytępioną została.

Kawaler Józef Grifeo, drugi syn Xiężny Florydyi, małżonki Króla naszego, mianowany został podintendentem w Caltagirone na Sycylii. — Jenerał porucznik Nunziante mianowany bydź ma Jenerałem inspektorem woyska Neapolitańskiego.

Z Korfu d. 26 Kwietnia.

Churszyd Basza wezwał powtornie Albańczyków do woyny; lecz oni odpowiedzieli, że niemaią zwyczaiu darmo służyć; że Porta winna im 15 mill: piastrów: ieżeliby mieli dłużey pod iey znakami zostawać, tedy należy im nietylko zaległość wypłacić, ale ieszcze na 6 miesięcy żołd zaliczyć. Na pieniądzach nie powinno Baszy zbywać, bo skarby Alego, ten owoc długoletnich i ciężkich ich prac, znayduie się w iego rękach, a niewynadgrodzenie uczynionych Turkóm usług, okazuie złą ich wolą.

— *Dnia 4 Maia.* —

Podług doniesień z Saloniki pod d. 1 b. m. zbroyni Grecy nie są pobitemi, ale Basza Saloniki wywarł wściekłość swoią przeciw bezbronnym. Wezwał mieszkańców Niausta, między Seres i Saloniką leżącego powiatu, do oddania mu swey broni, a gdy tego nieuczynili, kazał wszystkich wyciąć, wsie mieczem i ogniem spustoszył. Grecy w niektórych wsiach przychylaiąc się do żądania swych żon i córek, pozabiiali ie własnemi rękami, aby nie dostały się w moc barbarzyńców! Podaią liczbę zabranych przez Turków kobiet i dzieci, które w Salonice po 10 do 15 piastrów sprzedawali do 10,000.

Z Sztokolmu d. 31 Maia.

Norwegska gazeta pod d. 27 b. m. donosi urzędownie o uwolnieniu od obowiązków Ministra stanu Anker z wyrażeniem, że J. K. M. oświadczył mu ukontentowanie swoie i oraz ubolewanie, iż dla podeszłego iego wieku pozbawiony iest usług iego.

Szwedzko-Norwegski Konsul w Trypolis P. Burström i sekretarz iego P. Frumerie są odwołanemi. Na przyszłość kandydaci na Konsulów w Barbaryskich kraiach będą Rządowi przez kancelaryią administracyyną bez porozumienia się z kollegium kupieckiem podawanemi.

Gmachy, które Rząd w wsi Królewskiey Freskati wystawia, na umieszczenie machin do lepszey wyprawy lnu, wedle sposobu Rękodzielnika Cumming, będą w tym ieszcze roku gotowe.

Niejaki Beckmann w Gotenburgu wydał do publiczności prospekt zapraszaiący do wyprawy handlowey do wschodnich Indyy i Chin. Widoki są nader powabne, bo obiecuie naymniey 60 do 75 od sta zysku, a ieżeli wyprawa pomyślnie poydzie daleko więcey.

Z Kopenhagi d. 4 Czerwca.

Jutro o godzinie 10 przed południem zbierze się pierwszy raz po wyzdrowieniu naszego szanownego naszego Monarchy rada stanu. Słychać, iż na końcu tego tygodnia odbierze J. K. Mość przysłane mu od Króla Angielskiego znaki orderu podwiązkowego.

Wczoray rano odiechał ztąd w 6cio konnym powozie Dworskim Królewic Szwedzki przy assystencyi oddziału huzarów. Jle NN. Królestwo starali się uprzyiemnić tu pobyt tego Królewica, tyle on przez osobisty swóy charakter, rzadkie wykształcenie, wielką wiadomość i rozumne rozmowy, tak u NN. Królestwa, iako też u tych, którzy mieli zaszczyt zbliżyć się do niego, zostawił trwałą i przyiemną pamięć. Przydany do usług iego Hr. Haxthausen otrzymał od niego brylantami osadzony order miecza, a Marszałek wielki brylantami wysadzaną złotą tabakierę z iego wizerunkiem.

Przybyły tu Lord Spencer ogląda osobliwości tuteysze; iest on wielkim znawcą xiążek i posiada w Anglii nayznakomitszą... dobrańszą prywatną bibliotekę.

Przy zaczynaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Lipca r. b. uprasza Redakcyia Łaskawych Czytelników o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK
DO Nro 49.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19 CZERWCA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 10 Czerwca.

Z Medyolanu nadeszła tu wiadomość, że J. Cesarzewicowska M. Arcyxiężna Vicekrólowa d. 3 b. m. o godzinie 6 z rana szczęśliwie córką rozwiązana została, i że tak wysoka Położnica, iako i nowourodzona X'ężniczka znayduią się w dosyć dobrem stanie zdrowia.

J. Cesarzewicowska M. Arcyxiążę Ferdynand, Naczelny Wódz w Węgrzech, wyiechał d. 7 b. m. z Budy do stolicy tuteyszey, a ztąd uda się do Karlsbadu.

Z Berlina d. 11 Czerwca.

Królewicowstwo Jchmość Następca W. Xięstwa Meklenburgsko - Szweryńskiego i iego Małżonka odiechali d. 7 b. m. przez Potsdam do Ludwigsburga w Szwerynie.

Pułkownik Chałusowicz przeiechał tędy gońcem z Petersburga do Londynu.

Z Minchen d. 1 Czerwca.

Z ostatnich posiedzeń izb naszych przywodziemy ieszcze co następuie: Radca poselstwa Flad zapewniał, że Ministerstwo spraw zagranicznych pragnie iak naywiększą zaprowadzić oszczędność w wydatkach na poselstwa; wspomniał oraz o drogości w stolicach i ostosunku w wydatkach na poselstwa za Elektora Maxymiliiana III. do teraznieyszych, które względem tamtych nie są większe, i starał się okazać, że prowizyia od przesełania pieniędzy przez bankierów poselstwom nie iest wielka, bo nie przechodzi 1 od sta. — Ministrowski Radca Stürmer oświadczył, że Ministerstwo spraw wewnętrznych nieprzestąpiło oznaczonych etatem wydatków, owszem zpowodowane było do okazania niektórych oszczędzeń, ale nie przypisuie sobie iako przypadkowych żadnych z nich zasług, i t. d. Na życzenie przywrocenia teologicznego wydziału w Erlandze będzie ile możności wzgląd miany. Ustanowienie kommissarzów przy uniwersytetach acz niepochodzi iak wiadomo od Ministerstwa spraw wewnętrznych, nie będzie iednak uszczerbkiem ich uposażenia. Co do żądanego często uporządkowania rzemiosł, uczynił uwagę: że kwitnienie rzemiosł zawisło od wolności, czynności i umiarkowania. Ministerstwo nie uczyni żadnego wstecznego kroku; nowa ustawa bez zupełney wolności rzemiosł, które tylu ieszcze sprzecznosciom podlegaią, byłaby więcey szkodliwą niż użyteczną. Bawaryia w r. 1819 liczyła 489,196 w szkołach dzieci, 5394 szkoł, 5008 szkolnych domów, 7114 nauczycielów i pomocników. W przecięciu przypada więc na iednego na-

uczycielskiego uczniów. Wyznaczona na to kwota wynosi 1,715,910 Zr. tak, iż w ogóle na każdą szkołę przypada 362 Zr. Niepodobna zatem wspierać ubogie gminy w budowie szkołek, wysłużonych nagradzać, płacę ulepszyć, wdowom i sierotom naznaczyć fundusz do życia. Na ulepszenie szkół początkowych wyznaczyły Stany rocznie 32,000 Zr. Ministerstwo przyięło także na swóy etat płacę cyrkułowych radców szkolnych i diety dla wizytuiących powiatowych inspektorów w kwocie 28,282 Zr. Niemniey ciążą uposażenie szkolne wysłużone pensyie oddalonych inspektorów szkolnych w kwocie 6122 Zr. — Izba Radców stanu przyięła w prawdzie ustawę o hypotekach, ale z zastrzeżeniem *beneficii competentiae* dla szlachty. W izbie drugiey uczyniono uwagę, iż to zastrzeżenie nietylko sprzeciwia się konstytucyi, ale nawet samey szlachcie szkodzi.

Bawarya liczy na 1500 milach kwadratowych półtrzecia milliona mieszkańców w 789,000 rodzinach, z których 600,000 na wsiach. Szlacheckich rodzin 2400, ale 1000 tylko posiadaiących dobra. Własność mieszczan i włościan do szlacheckiey ma się iak 9 do iednego.

Z przywiezionych przez naszych badaczów natury dzieci z Brazylii, umarł dawniey chłopięc, a teraz dziewczyna.

Od brzegow Menu d. 4 Czerwca.

Z kraiu Badeńskiego piszą: że zakaz win Francuzkich i wniosek zabronienia wszystkich iedwabnych towarów, zasmucił bardzo nasze kobiety, handlarki modami, młodzików, i t. d. Z tem wszystkiem środki te iakkolwiek są użyteczne, nie zdaią nam się bydź dostatecznemi, ponieważ pochodzą tylko z odwetu; trwałość ich zależy od postąpienia Rządu Francuzkiego. Niemcy potrzebuią zupełnego uleczenia, nie ulgi; bo nierówność wydatków z przychodami iak uboży prywatne rodziny, tak równie i kraie. Tęgość tylko i wytrwałość Rządu i Reprezentantów zaradzić dostatecznie złemu mogą. Nadaremnie pyszniemy się, że 400 szlachetnych mężów w chwalebney bitwie pod Wimpfen przelało krew za oyczyznę i Xcia swoiego, kiedy niemamy dosyć męztwa do poświęcenia dla dobra kraiu kilku gałganów iedwabnych i kilku flasz wina, które często z brzozowego oyczystego soku iest robione.

Xże Sasko-Koburgski przybył z Małżonką swoią do Frankfortu.

Podczas ostatniego w Lipsku iarmarku pomiędzy cudzoziemcami znaydowali się Grecki Xże Kantakuzeno i Pułkownik Zenowicz.

Z Hamburga d. 7 Czerwca.

Podług urzędowego doniesienia z Kopenhagi miasto nasze mieć będzie szczęście widzieć u siebie Hr. Schonen (Królewica Następcę tronu Szwedzkiego.) J. Królewicowska Mość zaiedzie do mieszkania Szwedzko-Norwegskiego Ministra.

Z Genui donoszą pod d. 16 Maia, że w Algierze wybuchnęło morowe powietrze.

Doniesioną niedawno zmianę stosunków byłego w Lizbonie sprawuiącego interessa Sardyńskie Hr. Avogrado, wyiaśnia okolnik Portugalskiego Ministra spraw zagranicznych, P. Pinheiro Ferreira, do znayduiących się przy obcych Dworach Ministrów Portugalskich.

„Na odebraną (wyraża w tym okólniku) wiadomość od Ministrów naszych przy Dworach Wiedeńskim, Neapolitańskim i Turyńskim, że te Dwory

uznały wprawdzie Ministrów, których N. Król Portugalski przed 24 Sierpnia 1820 mianował; ale uznać tych niechcą których poźniey na ich mieysca przeznaczył, postanowił także J. K. M. nie uznać Ministrów obcych Mocarstw, którzy po tym czasie mianowanemi zostali, i rozkazał, aby Ministrowie Portugalscy oddalili się od wzmiankowanych Dworów, a Konsulowie zaprzestali swoich urzędowań. Ażeby iednak handel natem nie cierpiał, wydany został rozkaz do celnych urzędów, aby tak obchodziły się z obcemi kupieckiemi okrętami, iak gdyby przychodziły z portów, gdzie niema Portugalskich Konsulów i mieyscowych władz zaświadczenia są dostatecznemi. Oznaymiono oraz sprawuiącemu interessa Sardyńskie, P. Avogrado, że nie iest więcey uważany za dyplomatycznego ajenta, ale iako prywatny człowiek bawić może, poki mu się podoba. W kilka miesięcy potem przybyło z Hamburga dla P. Avogrado kilka pakietów, i na iego prośbę, aby weszły bez cła, iak zwyczay iest względem rzeczy dla dyplomatycznych osób, rozkazał Król przez Ministra spraw zagranicznych, aby ie pezepuszczono, ieżeli wysłane były w tym czasie, kiedy P. Avogrado sprawował ieszcze interessa Sardyńskie. W trzy dni potem przybył ostatni do kancellaryi Ministra spraw zagranicznych, kazał sobie podać kałamarz i pióro i napisał co następuie: "Hr. Avogrado ubolewa, że rozkaz JW. Pana (do celney Administracyi) nie mógł bydź wedle zwyczaiu wydany, i zwraca go tu w załączeniu. Uchybienie w tym rozkazie wszelkiey przyzwoitości, niedozwala mu przyiąć go lub zrobić z niego użycie." Minister okazał to pismo Królowi, a na nieprzystoyne iego wyrazy nastąpiło w odpowiedzi: przesłanie P. Augustowi Avogrado paszportów z zaleceniem opuszczenia Lizbony w 24 godzinach, a Królestwa w dni ośm."

Dnia 10 i 11 Czerwca 1822.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
— Pszenicy	20	—	19	—	18	—	17	—
— Żyta	18	—	17	—	15	15	15	—
— Jęczmienia	16	—	15	—	14	—	—	—
— Owsa	6	15	6	—	5	24	—	—
— Jagieł	42	—	36	—	28	—	—	—
— Grochu	20	—	19	—	18	—	17	—
— Rzepaku	12	—	11	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 7 Czerwca.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	560	do	800.
Żyta	— —	380	—	440.
Jęczmienia	— —	220	—	240.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	260	—	320.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 17 Czerwca.

		Złp.	gr.
Czer: Zł: Holl: monetą Courant		20	15
— detto Cesarski . . .	—	20	—
Fryd. Pruskie	—	35	9
Luidor	—	37	—
goto frankowy	—	33	—
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	230	—
Złoty ryński Szeinami	—	1	26

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, dnia 20 Czerwca, *na benefis Jana i Józefy Szymkaylów* dana będzie pierwsza reprezentacyia wielkiey nowy Opery tu ieszcze nigdy niewidzianey, z francuzkiego przetłómaczoney przez Jenerała Hebdowskiego, z muzyką H. Berton członka Konserwatoryium Muzycznego w Paryżu, w 3 aktach z tańcami, pod nazwiskiem: *Alina Królowa Golkondy.*

W Piątek d. 21, dana będzie Komedyia w 4 aktach: *Staropolski Szlachcic.*

DONIESIENIA.

Ciągnienie Loteryi Obrazów Włoskich, stosównie do zezwolenia Wysokiego Senatu Rządzącego, niezawodnie nastąpi dnia 22 Czerwca 1812 o godzinie 11tey przed południem w Sali Wgo Jana Kantego Krzyżanowskiego na Wesoły w Ogrodzie spacerów letnich.

Życzący sobie nabyć biletów do tey Loteryi, znaydą takowe u Wgo Krzyżanowskiego po Zlp. 6 wraz z widzeniem naocznem obrazów wystawionych.

Jest do ustąpienia z wolney ręki Posiadłość wieczystey dzierżawy Folwarku o pół mili pod Krakowem, w dobrych i świeżo zagospodarowanych gruntach leżącego, wraz z potrzebami, nowemi Budowlami i dostatecznym Inwentarzem stósownym. Życzący sobie takowego nabycia, ma się udać do Dzierżawcy tegoż Folwarku, mieszkaiącego pod Nrem 405 w ulicy Sławkowskiey na drugim piętrze.

Dom Zaiezdny z fundamentów cegłą wymurowany niedaleko Rogatki Zwierzynieckiey pod Nrem 270 położony: maiący na dole cztery pokoie, kuchnią, sklepik i z niego piwnicę, tudzież sklep z izbą szynkowną wielką, pokóy gościnny i także piwnicę do szynku trunków, a na górze cztery pokoiki z gankiem z frontu szpiżarką, kuchenką, i strychami cegłą wyłożonemi na wapnie z pobocznemi faiermurami. Staynia odosobniona z gruntu murowana z żłobami i drabinami, a na górze z sypkami tysiąc korcy zboża pomieścić mogącemi także z faiermurami, przy którey staynie dwie; iedna na ośm, a druga na sześć koni z odosobnioną officyną maiącą dwa pokoie dla gości i piwnicę, tudzież skład niewielki balasami w filarach murowanych, z resztą z staienek dwóch drewnianych i wozowką. Tudzież z ogrodem filarami murowanemi z tyłu, a balasami z przodu obwiedzionym, drzewami fruchtowemi staremi i młodemi zasadzonym, a w środku którego ogrodu Altana z gruntu murowana i suffitowana stoi: iest każdego czasu do sprzedania, lub do arendowania; potrzebuiący kupna lub arendy raczy się udać do właściciela w tymże Dworku mieszkaiącego.

Zaświadczenie, które Stanisław Dąbiński były służący móy odemnie odebrał, odwołuię. F. Juten.

W Kamienicy przy ulicy S. Jana pod Nr. 563 na pierwszym piętrze, naprzeciwko Klasztoru S. Jana iest do wynaięcia rocznie, lub trzechletnie mieszkanie porządne i wygodne składaiące się z kilku pokoiów, kuchni, szpiżarni i piwnic. O warunkach i cenie tego naimu Gospodarz tameczny Adam Strużeński, każdego zawiadomić ma zlecenie.

Kamienica w ulicy S. Anny w Krakowie pod Nrem 316 iest każdego czasu z wolney ręki, żadnemi długami nieobciążona, do sprzedania. Życzący takowey nabycia zechcę udać się do Administratora pod Nrem 362 na Szczepańskim placu na pierwszym piętrze mieszkaiącego.

Znayduie się Dworek z Ogrodem iarzynnym i drzewkami owocowemi za Kościołem S. Mikołaia na Wesoły w Gminie VIII pod L. 256 stoiący do sprzedania z wolney ręki. Ktoby sobie życzył nabycia onego; niech się uda do właściciela na Szewskiey ulicy w kamienicy pod L. 239 na drugim piętrze mieszkaiącego, gdzie o warunkach dogodnych sobie dowie się.

Pod Nrem 188 na Wesoły obok Ogrodu Wgo Krzyżanowskiego, znayduie się młody Buhay Tyrolski do sprzedania.